

Parannetaan päihdepalveluiden saatavuutta ja hoitopolkuja

Päihdepalveluiden puutteellisuus näkyy Helsingin katukuvassa. Median otsikoihin on noussut etenkin Sörnäisten niin kutsutun Piritorin ja Kurvin alueen lisääntynyt levottomuus. Alueen rauhoittamiseksi poliisi suoritti touko-kesäkuussa 2022 tehostettua huumekaupan valvontaa. Kontrolli- ja rangaistus-painotteinen päihdepolitiikka ja valvonta ei kuitenkaan ratkaise julkisessa tilassa lisääntyntä päihteiden käytöstä aiheutuvaa häiriökäyttäytymistä. Tehovalvonnan päättymisen jälkeen Helsingin poliisin tiedotteessa todetaan, että turvallisuustilanteen parantamiseksi tarvitaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja paikka, jonne päihteitä käyttävät voivat mennä ja saada apua.

Suomessa on väkilukuun suhteutettuna paljon huumekuolemia Euroopan tason vertailussa. Huume-myrrytyskuolemien lisäksi pistosinfektioiden aiheuttamien ongelmien hoitamiseen liittyvän sairaalahoidon tarve on lisääntynyt. Yliannostustapauksissa käyttäjät eivät aina uskalla hakea apua, koska pelkäävät rikosoikeudellisia ja muita seuraamuksia. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) julkaisi alkuvuodesta 2022 Huumekuolemien ehkäisyn Suomen malli -raportin. Helsinki tarvitsee oman toimenpideohjelman soveltaakseen THL:n esittämää Suomen mallia huumekuolemien ehkäisyksi.

Päihteiden käytön haittoihin puututaan tehokkaimmin varmistamalla hoitopääsy, vahvistamalla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita niin perustasoilla kuin erikoissairaanhoidossa ja vähentämällä päihdeongelmiin liittyvää stigmaa. Huumeita käyttäville on oltava tarjolla entistä enemmän erilaisia tuki- ja hoitopalveluita, mini-interventioita, sekä korvaushoitoa.

Korvaushoitoon hakeutuminen on tällä hetkellä liian raskas prosessi, joka vaikeuttaa hoitoon sitoutumista. Korvaushoitoon hakeutumisen kynnystä tulee madaltaa ja korvaushoidon saatavuuteen, hoidossa pysymiseen ja hoidon laatuun tulee satsata. Mahdollisuuksia aloittaa korvaushoito vankilassa tulee laajentaa. THL suosittelee naloksonin saatavuuden helpottamista, jotta voidaan vähentää yliannostuskuolemia. Etenkin nuorten käyttäjien kohdalla korvaushoidon ei kuitenkaan pitäisi olla ainoa tarjolla oleva hoitomuoto.

Huumeiden katkaisu- ja vieroitushoitoon on päästävä heti, eikä vasta viikkojen jonotuksen jälkeen. Päihderiippuvuuden katkaisun toimivuuden varmistamiseksi tarvitaan katkeamatonta hoitopolkua. Katkaisuhoitoon jälkeen on päästävä laitoksentuotukseen ja sen jälkeen päihteettömään asumiseen. Asunto ensin mallisten asumisyksiköiden ja yksittäisasuntojen heikko saatavuus on keskeinen ongelma, joka vaikeuttaa hoitoon hakeutumista. Saumattomat hoitoketjut tulee yltää myös vapautuvien vankien sosiaali- ja terveystalviin.

Syrjäytymisen kierteen katkaisuksi tarvitaan tiloja, jonne päihteitä käyttävät ovat tervetulleita ja joissa tarjotaan mahdollisuus pienimuotoiseen vertaistyöhön. Matalan kynnyksen päiväkeskusten määrää tulee kasvattaa ja niitä tulee sijoittaa eri puolille kaupunkia. Matalan kynnyksen toimipisteiden ja korvaushoitoklinikoiden yhteisöjä on vahvistettava.

Päihteitä käyttävien yhteisöt pitää saada mukaan rakentamaan ratkaisuja. Yhteisöjen osallisuuden tunteen vahvistamisella on keskeinen merkitys sen suhteen kuinka ihmiset käyttäytyvät suhteessa ympäristöönsä. Kun päihteitä käyttäviin ihmisiin kohdistuvia ennakkoluuloja puretaan, madalletaan myös kynnystä hakeutua päihdepalveluihin.

Kuka tahansa voi sairastua päihde ja riippuvuussairauteen. Helsingin tulee harjoittaa ihmisoikeuslähtöistä päihde- ja riippuvuuspolitiikkaa, joka toisaalta vähentää inhimillistä kärsimystä ja yhteiskunnallisia haittoja ja toisaalta lisää osallisuutta ja kansanterveyttä.

Me tämän aloitteen allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme, että Helsinki laatii toimenpideohjelman

huumekuolemien ehkäisyksi, päihdepalveluiden saavuttavuuden parantamiseksi ja katkeamattoman hoitopolun vahvistamiseksi. Samalla kaupunki ryhtyy välittömästi seuraaviin toimiin:

- Huumeiden katkaisu- ja vieroitushoitoon pääsy järjestetään ilman jonotusjaksoja
- Korvaushoidon saatavuutta parannetaan keventämällä hakeutumisprosessia ja hoidon parissa pysyvyyttä kasvatetaan tarkastelemalla korvaushoidon käytäntöjä
- Selvitetään mahdollisuutta sijoittaa uusi matalan kynnyksen päiväkeskus Sörnäisten Vaasanpuistikon välittömään läheisyyteen edes väliaikaisesti, kunnes Sörnäisten metroaseman remontti valmistuu keväällä 2023

Helsingissä 22.06.2022

Haglund Mia

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä

(1 + 36 allekirjoitusta)

Pajula Matias

Lemström Anna

Niemelä Kimmo

Huff Shawn

Kari Emma

Sydänmaa Johanna

Lindgren Minna

Hiltunen Titta

Månsson Björn

Pulkkinen Suvi

Holopainen Mari

Nevanlinna Tuomas

Vepsä Sinikka

Wallgren Thomas

Honkasalo Veronika

Moore Annica

Malin Petra

Karimy Zahra

Thomas Coel

Helal Fardoos

Tuominen Aino

Arhinmäki Paavo

Kivelä Mai

Tuomi-Nikula Tuomas

Kolehmainen Laura

Willamo Feniks

Peltokorpi Terhi

Rossi Saana

Ahmed Mahad

Pasanen Amanda

Laak Noora

Grotenfelt Nora

Ahde Hilikka

Vanhanen Reetta

Koskela Minja

Rantanen Tuomas